

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' שז

ערב-שבת-קודש פ' שלח [באה"ק: קרח]

מבה"ח תמוז ה'תשע"ט

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'יחיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שנת השבעים לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקיי"ז שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכיו"ר

לזכות

החייל ב"צבאות השם" טובי' זכאי שיחי'
ליום הולדתו השלישי לאיוש"ט ולתיספורתו
ביום בדר"ח תמוז - א' תמוז ה'תשע"ט
ולזכות אחותו החיילת ב"צבאות השם" טביתא שבת תחי'

*

נדפס ע"י הוריהם

הרה"ת ר' אברהם משה וזוגתו מרת לבנה בינה שיחיו
גרינשטיין

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת חי' רחל בת ר' פנחס זליב ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי הירש ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליב ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

דבר מלכות

3

הכח שמקבל כל יהודי בעמדנו בכ"ח סיון / מתוך קונטרס כי"ח סיון היחש"א

זמן הגאולה

8

מעונתם של המרגלים / פי השבוע והזמן הנכחי באור הגאולה

ניצוצות של משיח

11

נשי ישראל בזמן הזה פועלות על פי נשיא דורנו / לקט קטעים קצרים ופתגמים בעניני גאולה

כתב-יד-קודש

14

כללי התנהגות לתלמי השלוחים / מהגות כ"ק אד"ש על שיחת ש"פ תולדות היחש"ד"מ

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות האשה רייזל פרומא בת חיי רחל שתי

ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

וילדיהם רחל בת חיה מושקא, לאה שרה בת חיה מושקא, וישראל רחמים בן חיה מושקא שיחיו

ולזכות הנא לאה בת חיי רחל, עדינה בת חיי רחל, מרים בת חיי רחל, וצבי בן חיי רחל שיחיו

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213

סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219

דואר אלקטרוני: kuntres.yechi@gmail.com • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

אסנים ענין ההסדר שהוא היצירה וזו היא דבר רבתי ונפס
 אדם דער גליקליק נקערטאמס אים הן אסאך אז דוא האסט כחמה אויף דעם אד"ש שעתידתו באופן
 אחר תצליח יותר בשלחנות, וע"ז תפארת לנו החדשה מענין המרגלים, טוה משה בדונמא כזאת,
 כי המקום וואס דער רבי האט אים דארטין גישיקט וואס בדונמא א"י ענין א' שווא
 מקודש מכל הארצות, ווא"ב המקום תהא גייט לו ותגינת כח לברית א"י זה שד"ר א"י
 אלא שוה חיי ענין המרגלים שהלבושים א"י גינעם שכל כי משה אמר להם לומר את הארץ
 יהחזק הוא א' מהרפה, השמנה היא אם רזה, היינו שאמר להם לכהחלה ששולחם על כל האופנים
 בין אם הוא עם חזק ובין רפה, היינו שגולתם גם אם צריכים מלחמה בבדה ולא עוד אלא
 שתחיל בחזק ואח"כ ברפה, היינו ששולחם ללחום ולכבוש את הארץ, וזהו שכתוב (ויחזק
 ה' אצלו הנהמה ונכבוש, ולכן הקריט ענין החזק או רמה קודם לענין השמנה היא או
 רזה, שוה ענין הריות והשבר, כי משה רצה שיהי' שלא ע"ם לקבל פרס, אכנס המרגלים
 וברו החלה אודות שאבותינו וזה פרי, שוה ה' אצלם ע"ם לקבל פרס, צון צו מסום
 ע"ם לקבל פרס א"ז במילא פראן חשבונות וואס מ'איינעם לייענעם, ואם צריכים מלחמה בבדה
 וזו ע"ם לקבל פרס א"ז במילא פראן חשבונות וואס מ'איינעם לייענעם, ואם צריכים מלחמה בבדה
 וזו ע"ם לקבל פרס א"ז במילא פראן חשבונות וואס מ'איינעם לייענעם, ואם צריכים מלחמה בבדה

לא לשנות מדברי המשלח

בקשר עם פ' השבוע בחו"ל – פ' שלח, הננו מביאים צילום (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א על קטע משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'שי"ת

(נדפס ב"שיחות קודש" ה'שי"ת (הוצאה חדשה) ע' 92)

להלן פענוח הצילום שלפנינו (הכתי"ק בא בהדגשה):

אמנם ענין החמור שהוא היצה"ר, ווי דער רבי רופט אים דער קלוגינקער זאָגט אים הן אמת אַז דו האָסט כוחות אויף דעם אַך מ"מ כשתעשה שינוי באופן אחד מדברי המשלח תצליח יותר בשליחותך, וע"ז המוסר מענין המרגלים, שזה ממש בדוגמא כזאת. המקום וואָס דער רבי האָט אים דאָרטן געשיקט הוא בדוגמת א"י כי ענין א"י שהוא מקודש מכל הארצות, וא"כ המקום הוא שיש לו נתינת כח לבררו ולעשות החולין על טהרת הקודש דוקא הרי זה נעשה א"י.

אלא שזה ה' ענין המרגלים שהלכו וערבו אריינעמישט גם אייגענעם שכל, כי משה אמר להם לתור את הארץ ע"פ הסדר החזק הוא הרפה, השמנה היא אם רזה, היינו שאמר להם לכתחילה ששולחם על כַל האופנים בין אם הוא עם חזק ובין רפה, היינו ששולחם גם אם צריכים מלחמה כבדה, ולא עוד אלא שהתחיל בחזק ואח"כ ברפה, היינו ששלחם שילכו ללחום ולכבוש את הארץ על מנת שהוא חזק*, והעיקר ה' אצלו המלחמה והכיבוש, ולכן הקדים ענין החזק או רפה קודם לענין השמנה היא או רזה, שזהו ענין הרווח והשכר, כי משה רצה שזה יהי' שלא ע"מ לקבל פרס.

אמנם המרגלים דברו תחלה אודות וזה פרי', שזה ה' אצלם ע"מ לקבל פרס, און אַז מ'טוט ע"מ לקבל פרס איז במילא פאָראַן חשבונות וואָס ס'לייענט, ואם צריכים מלחמה כבדה אזי לייענט ניט ואומרים לא נוכל לרשת כו', ולזאת כשראה כלב אשר מתחילים ומדברים העיקר אודות השכר ועושים חשבונות מיד ויהס כלב.

והכח ע"ז ה' ע"י שהשתטח על קברי אבות. דאף שהלך בשליחותו של משה, מ"מ לא הספיק, וואָרום אַז מ'הערט איין מאָל משה'ס אַ הוראה קען מען נאָך ווערן אָפגעקילט.

(* ועו"ל בזה שע"י שהולך ללחום במסנ"פ ע"מ שהכעני חזק עי"ז גופא נעשה רפה כו' ופירות (השכר) השמנים מביאים לידי הכרה אשר כל שכר הוא רזה כי שכר מצוה המצוה עצמה.

מוקדש לזכות

ורד שמחה בת שרה

להצלחה רבה בכל - בגשמיית וברוחניות

נרבת מהישראל יומות

הכח שמקבל כל יהודי בעמדנו בכ"ח סיון

הסך-הכל ושלימות השבעים שנה של כ"ק מו"ח אדמו"ר ה' דוקא ב"חצי כדור התחתון", ב"770", היכן שהגיע וחי במשך עשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין. . . שענין זה בא בגילוי ביום כ"ח סיון • בעמדנו בזמן ומקום זכאי, ביום דכ"ח סיון - מקבל כל יהודי תוספת כח וחזוק לקיים השליחות דדורנו זה - שצריכים לעמוד "הכן כולכם" לקראת קבלת הגאולה האמיתית והשלימה, ובראשם - משיח צדקנו • מתוך קונטרס כ"ח סיון ה'תנש"א - מוגה, תרגום מאידית

בעבר⁶, ולאחרי זה - בפולין⁷, עד - השלב האחרון - כאשר הגיעו לארצות הברית⁸, ב"חצי כדור התחתון", ושם גופא בכמה מקומות, עד שהגיעו להבנין והמקום שבו נמצאים אנו עכשיו, ביהכנ"ס וביהמ"ד ליובאוויטש - ב"770" (כפי שנקרא כך).

רואים בפועל, שאע"פ שבכל הדורות ומקומות אלה היתה התגלות החסידות

א. בשלשלת של "יפוצו מעינותיך חוצה" עצמה (ע"י רבותינו נשיאינו) היו כמה דרגות ושלבים - במשך השבעה-תשעה דורות מהבעש"ט ואדמו"ר הזקן עד דורנו זה:

אחרי אדמו"ר הזקן (שחי בליאזנא¹ ולאחמ"כ בליאדי²) היו רבותינו נשיאינו כמה דורות בליובאוויטש³. ואחר כך (בדור השביעי מהבעש"ט) - עברו לראסטאו⁴, ולאחר מכן - לענינגראד⁵ (או פעטערבורג, כפי שנק' כן

(1) משנת תקכ"ז ("שלשלת היחס וראשי פרקים מתולדות בית רבינו" - בהקדמת "היום יום").

(2) מ"א מנחם אב תקס"א עד ערב שבת מברכין אלול תקע"ב (שם).

(3) ק"ג שנים - מח"י אלול תקע"ג (שאו קבע אדהאמ"צ דירתו בעיר ליובאוויטש) עד י"ז מרחשון תרע"ו (כשעזב אדמו"ר מהורש"ב ליובאוויטש והעתיק מושבו לעיר רוסטוב ע"ג דאן) - שם.

(4) בשנת תרע"ו (כבהערה הקודמת).

(5) משנת תרפ"ד עד לאחרי מאסר וגאולה של כ"ק מו"ח אדמו"ר בשנת תרפ"ז, שאז העתיק מושבו למושבה מאלאחאוקא - סמוכה למאסקווא (שם).

(6) ובימים אלה יש שקו"ט להחזיר שמו לפעטערבורג. ראה שיחת ש"פ קרח, ג' תמוז שנה זו [סה"ש תנש"א ח"ב ע' 649 ואילך].

(7) באסרו חג סוכות תרפ"ח נסע מרוסיה והתיישב בריגא, לטביא. בשנת תרצ"ד העתיק מושבו לעיר ווארשא, פולין. ובשנת תרצ"ו - העתיק את מושבו לעיר אטוואצק (שם), עד שהעתיק משם בחודש אלול תרצ"ט, עד שהגיע לריגא בה' טבת ת"ש. ובחודש אדר ראשון יצא משם (לשטאקהאלס) בדרכו לארצות הברית והגיע שם בט' אדר שני ה'ש"ת (ראה מבוא לאגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ה).

(8) בט' אדר שני ה'ש"ת (כבהערה הקודמת). ובכ"ח סיון תש"א הגיע כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית נ"ע - יבחל"ח. המו"ל.

השלימות דמספר שבעה (שבע מאות ושבעים).

זאת אומרת, שביחד עם זה שישנה הפריצה שלמעלה ממדידה והגבלה ("פרצת") – ישנו גם המקום וזמן, כפי שהדין בפשטות שהמקום ובנין צריך להיות בעל ד' כתלים וגג ותקרה וכו', אלא שהזמן ומקום עצמו קיים באופן של "פרצת" (ואדרבא: דוקא זמן ומקום למטה פועל את שלימות ענין הפריצה כנ"ל). ע"ד הכתוב על ירושלים¹², ש"פרצת תשב ירושלים" ויחד עם זאת "ואני אהי לה גו' חומת אש סביב"¹³.

והמקום הזה – 770 גימטריא "פרצת" – נעשה המקור ונתינת-כח על יפוצו מעינותיך חוצה בכל העולם כולו, באופן שפועלים את ה"פרצת" ואת יפוצו מעינותיך ב"חוצה", עד לחוצה שאין חוצה ממנה, כך שמגלים שם את ה"יתרון ארץ בכל היא".

ולהוסיף: הסך-הכל ושלימות¹⁴ **השבעים** (70) שנה של כ"ק מו"ח אדמו"ר¹⁵ הי' דוקא ב"חצי כדור התחתון", ב"770", היכן שהגיע וחי במשך עשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין; וזה ונתן אח"כ את הכח לדור **השבעי** שלאחרי זה (כנגד ספירת המלכות) – שתהי' שלימות הגילוי דשבעים (עשר פעמים שבעה) ביחד עם שבע מאות (מאה פעמים שבעה) = 770, ושלימות הגילוי ד"יתרון ארץ (מלכות) בכל (יסוד¹⁶) היא".

12 זכר' ב, ח.

13 שם, ט.

14 כידוע שבעת הסתלקות הצדיק נעשה העלי' של "כל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו" (תניא אגה"ק ביאר לסי' ז"ך). ונמשך ומתגלה ומאיר מלמעלה למטה (שם סי' כ"ח).

15 שנוולד בליובאוויטש בשנת תר"ם (י"ב תמוז), ונסתלק בניו-יארק ושם מ"כ, בחצי כדור התחתון, בשנת תש"י (י"ד שבט).

16 וידוע ש"ק מו"ח אדמו"ר הוא כנגד ספירת היסוד (ושמו (הראשון) יוסף, שהוא מדת היסוד), לאחרי החמש מדות כנגד החמשה נשיאים שלפניו - ראה ס'

והפצת המעינות חוצה – הרי דוקא ב"חצי כדור התחתון", ששם מתן תורה לא הי' (בלגיו)⁹ – היתה התגלות החסידות והפצת המעינות חוצה ביתר שאת וביתר עוז, יותר מבדורות ומקומות שלפני כן, עד באופן שזה מגיע לחוצה שאין חוצה ממנה – כפי שרואים בפשטות¹⁰.

והטעם לזה הוא – כנ"ל בנוגע להגילוי דמ"ת דוקא למטה – כי דוקא בהתחתון ביותר נפעל הגילוי ד"יתרון ארץ בכל היא", ועד"ז מובן לאחרי מתן תורה עצמו שדוקא ב"חצי כדור התחתון", ששם לא הי' מ"ת בגלוי, נעשית שלימות ההתגלות של "יתרון ארץ בכל היא", השלימות דגילוי התורה ופנימיות התורה באופן דיפוצו מעינותיך חוצה.

וכמרומו גם במספר הכתובת של הבנין (המרכז של ליובאוויטש בחצי כדור התחתון, שמשם אורה יוצאה לכל העולם כולו בהפצת המעינות חוצה) – 770, שכידוע 770 הוא גימטריא של "פרצת" (כפי שהתפרסם בין בנ"י).

ויש לומר השייכות: מספר שבעה מורה על השלימות דשבעת ימי ההיקף, שבעה מדות – ההשפעה בכל הדרגות (מחסד עד מלכות), והשלימות דשבעה היא – מאה פעמים שבעה (700) ביחד עם עשר פעמים שבעה (70), שבצירופם יחד הרי זה – 770, ולכן זהו בגימטריא "פרצת" – כי השלימות ד"פרצת", כהפריצה מכל ההגבלות דזמן ומקום ("פרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה"¹¹) – עד באופן ד"פרצת" בתוך "פרצת" – נפעל (לא ע"י היציאה מזמן ומקום, אלא אדרבא –) דוקא בתוך ועל-ידי שלימות הזמן (והמקום) – 770,

9 מכתב כ"ק מו"ח אדמו"ר - נדפס ב"סה"מ תש"ח ע' 232 ואילך. וראה אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ב ע' שלא. אגרות קודש אדמו"ר מהורש"ב ח"א ע' קסא. ועוד.

10 ראה גם ה"פתח דבר" ל"קובץ כ"ח סיון יובל שנים".

11 ויצא כח, יד.

נשי ישראל בזמן הזה

פועלות על פי נשיא דורנו

ובפשטות – ביאת משיח צדקנו תיכף ומיד, "משיח נאו", ובזריזות הכי גדולה – "עם ענני שמיא",

אשר יוציא את כל בני מהגלות, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו", עד שאפילו יהודי אחד לא ישאר בגלות ח"ו, "שלימות העם",

וכולם יחדיו הולכים לארצנו הקדושה – בדוגמת נשי ישראל בדור ההוא שהיו מחבבות את הארץ, ולא הושפעו כלל ממה שאמרו אחרים, בשמעם לדברי כלב ויהושע, גדולי ישראל בדור ההוא, ודוגמתם – גדולי ישראל בכל הדורות, ובזמן הזה – נשיא דורנו.

(משיחת כ"ב סיון, למסימות ומדריכות, ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

שאלה שישאלו את משיח צדקנו

ויה"ר שבקרוב ממש נזכה לקיום היעוד "והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך", ובאופן שלכל יהודי יהיו 'ב' אלפים וח' מאות עבדים", כמ"ש (זכר' ח, כג) "כה אמר ה' צבאות בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות הגוים והחזיקו בכנף איש יהודי גו", "עשרה אנשים משבעים משפחות הרי שבע מאות לכל כנף וכנף, הרי לארבע כנפות הטלית אלפיים ושמונה מאות" (פרש"י עה"פ), וכמבואר בגמרא (שבת לב, ב) שענין זה בא בתור שחר על קיום מצות ציצית, שאודותי' מדובר בסיום פרשתנו.

וכאשר יהודי ישאל: מה יעשה עם אלפיים ושמונה מאות עבדים – הרי זה עתה יצא מהגלות, ובזמן הגלות לא הי' לו אפילו עבד אחד, וא"כ, מה יעשה עם אלפיים ושמונה מאות עבדים?! לכאורה, הרי זה "לבטלה", כי אין לו במה להעסיק את כל העבדים, ואין לו אפילו פנאי לזה, כי הוא צריך ללמוד תורתו של משיח?! – הנה שאלה זו תהי' בין השאלות שישאלו את משיח צדקנו, והוא יתרצה!

(משיחת ש"פ 9 שלח, מבה"ז תמוז ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתיתקן ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נרבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחי

– אבל הוא אוחז הרבה אחרי ראשית העבודה, שהרי עוסק כבר עשרות שנים בעבודה, ובמילא יכול להרשות לעצמו לערב את שכלו בענינים של תורה ומצות (וכנ"ל הרי זה שכל דקדושה), ואדרבה, זה יוסיף לו תענוג בתורה ומצות.

אומרים לו שצריך להיות "ויהי סלב"33, ענין השתיקה והביטול, למסור את עצמו ("זיך אוועקלייגן"), רק לשמוע מה שאומרים לו ולציית.

ומה שיש לו קושיא ומגמרא (בדוגמת הענין ד"תעלי לרקיע", שהוא דבר הנמנע ע"פ תורה), אזי מסתמא יכול משהו אחר לתרץ לו אותה, והעיקר – הקושיא לא צריכה לשנות כלל, עליו לעשות זאת בקבלת עול, כפי שרבה אמר43 "תומת ישרים תנחם"44 שזהו הענין דקבלת עול שלמעלה מטעם ודעת. ואע"פ שענינו של משה הוא הבנה והשגה, שהרי התורה ש"נקראת על שמו"45, ענינה הבנה והשגה כמ"ש46 "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני וגו'", אעפ"כ אומר המדרש47 ש"פתי יאמין לכל דבר – זה משה רבינו", ולכאורה כאשר מחפש המדרש מיהו פתי, לא מצא משהו אחר מלבד משה? אלא כיון שענינו של משה הוא קבלת עול, קורא לו המדרש בשם פתי.

ועד"ז גם הי' אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר48, כיון שידע שזהו רצון העליון, הוא מסר את עצמו לגמרי ונעמד בסכנה, כדי למלאת ("אויספירען") את הרצון העליון.

ז. וכאן רואים הוראה נוספת: הרבי העמיד בסכנה לא רק את עצמו, אלא גם יהודי שני, עד שהיו כמה שאכן נשלחו לארץ גזירה (ואחדים מהם נמצאים עכשיו כאן בהתוועדות), ולכאורה אינו מובן: מילא על עצמו הוא בעל-הבית, אבל כיצד יכול להעמיד בסכנה יהודי אחר?

אלא זאת רואים ממעשה המרגלים, שזאת היתה טענתם כנ"ל – שמילא על עצמם היו מוותרים, אך כיצד יכולים לשאת באחריות של כל בני ישראל? ואעפ"כ לא היתה זו טענה ראוי' ומזה נשתלשל חטא המרגלים.

והטעם לזה הוא: כאשר יודעים שזהו רצון העליון, לא צריכים לערוך שום חשבונות, לא בנוגע לעצמו ולא בנוגע לשני49 (וכאשר לא עושים חשבונות כלל, ישנם הכחות ומצליחים במילוי השליחות כנ"ל).

(משיחת ש"פ שלח, מבה"ז תמוז ה'תשכ"ו - בלתי מוגה)

- (43) שבת פח, סע"א ואילך.
 (44) משלי יא, ג.
 (45) מכליתא בשלח טו, א; שמו"ד פ"ל, ד – ע"פ מלאכי ג, כב.
 (46) ואתחנן ד, ו.
 (47) שמו"ד רפ"ג. וראה הביאור בזה בסה"מ מלוטק ח"א ע' שנו.
 (48) ראה בתחלת ההתוועדות ב"שיחות קודש" תשכ"ו ע' 478.
 (49) להעיר מהרמב"ם ה' מלכים ס"פ: ולא יחשוב לא באשתו ולא בבניו אלא כו' – אף שעליהם נאמר הוא אמר ויהי הוא ציווה ויעמוד (שבת קנב, א), שעד"ז הוא גם במלחמה רוחנית (תניא פמ"ט). [מלקו"ש שבתחלת השיחה הערה 53].

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

וע"פ המדובר לעיל מובן איפוא, שענין זה בא בגילוי ביום כ"ח סיון, אשר מגלה את כחו של החודש – "ירחא תליתאי", והכח ד"אוריאן תליתאי", והכח ד"עמא תליתאי", וכל הענינים של "תליתאי" הקשורים עם מתן תורה (כפי שרב נסים גאון17 מונה אותם), ובכללות – הכח דמלכות, "ויתרון ארץ בכל היא", שמגלה "כל" בשלימות ובאופן של קיימא (שלש פעמים שלש פעמים שלש)18, ודוקא בגשמיות העולם, באופן של ממש (ממשות).

ב. ע"פ הנ"ל מובן ענין השליחות ("שלח לך") של דורנו זה:

אף-על-פי שנמצאים אנו בעוה"ז התחתון בגלות, בגלות זה האחרון, ושם גופא – בחצי כדור התחתון [המקום של רוב מנין ובנין בני"ז בזמננו] – הרי אדרבא: דוקא ממצב ובמצב ומקום התחתון והגלות, עד בתחתון שאין תחתון למטה ממנו – נפעלת העלי' הכי גדולה ובכל הדרגות והדורות שלפני ושלמעלה מזה, כולל גם דחצי כדור העליון והדורות הנעלים ביותר (דור דיעה של משה רבינו19 וכיו"ב), עד להעלי' של הגאולה האמיתית והשלימה, גאולה לכל העולם כולו (כולל בחצי כדור העליון), ועבור כל הדורות כולם.

השיחות תש"ה ע' 60. ועוד.

וי"ל שכל דורנו האנשים ונשים וטף הוא ספיית המלכות.

(17) וע"ד הרמז יש לומר, ש"נסים" מורה על גילוי הנסים בעולם [וכנראה במיוחד בשנים אלו - שנת תש"נ ר"ת תהא שנת נסים, ושנת תנש"א ר"ת תהא שנת אראנו נפלאות, כמדובר כמ"פ], כולל גם - הנסים המלוכיים בטבע (ראה מכתבי חודש ניסן שנה זו), ו"גאון" מרמז על גילוי שלימות התורה, כידוע מהטעמים לקריאת שם גאון, כי גאון הוא בנימטריא ששים, שמורה על בקיאותו בששים מסכתות (ראה הקדמת המאירי לאבות). וי"ל שלכן, דוקא ר' נסים גאון מבאר הפרטים בקשר התורה לענין תליתאי, שמורה על הקיום (חוט המשולש) שנעשה ע"י מ"ת, כנ"ל ס"א.

(18) ראה לקמן סעיף י"ג [סה"ש תנש"א ח"ב ע' 646].

(19) ראה ויק"פ פ"ט, א. במדב"ר פ"ט, ג. וש"נ.

וכידוע שתיבת "גאולה" נכתבת דוקא ע"י תיבת "גולה" בתוספת אל"ף – כי הגאולה נמשכת ובהא על-ידי (העבודה של) הכנסת האל"ף דאלופו של עולם בגלות (גולה)20;

וכיון שהגאולה באה דוקא מהמצב הכי תחתון, לכן היא פועלת שתהי' הגאולה האמיתית והשלימה, גאולה נצחית שאין אחרי' גלות, שעלי' אומרים "שיר חדש" לשון זכר21 [שלא כהגאולות שלפני זה, שהי' להם הפסק אח"כ], כי דוקא עי"ז שהדבר בא מהתחתון ביותר, מתגלית אמיתיות ושלימות הענין, שזה דבר של קיימא, ובאופן גלוי דוקא – המעלה דספירת המלכות (שענינה גילוי באופן של קיימא, כנ"ל*), שתתגלה בשלימות בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו (ממלכות בית דוד), כידוע שהחידוש דגאולה הוא – גילוי אלקות למטה בעוה"ז התחתון שאין תחתון למטה ממנו, דירה לו (לעצמותו) יתברך בתחתונים, אשר בדירה ישנו העצם בגלוי. – וי"ל שזהו גם השרש דתיבות "גאולה" ו"גולה" – מלשון גילוי.

ג. ויש לומר, שכשם שזה בנוגע לכללות ענין הגלות וגאולה, כך הוא גם בנוגע להמקום פרטי שנמצאים בו ב"חצי כדור התחתון" – שהיות שזה ("המקדש מעט"22) המקום ששם כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו קבע את מקומו, בתור המקור להפצת המעיינות חוצה בכל העולם כולו, הרי דוקא במקום וממקום זה נפעלת הגאולה ובנין בית המקדש השלישי, "מקדש"23 אד' כוננו ודיך"24.

(20) לקו"ת בעלותך לה, ג. וראה שיחת ש"פ אחו"ק וש"פ אמור שנה זו.

(21) מכליתא בשלח טו, א. תוד"ה ה"ג ונאמר – פסחים קט"ז, ב.

(22) יחזקאל יא, טז. מגילה כט, א.

(23) בשלח טו, יז.

(24) וגם לפני זה הרי הוא "מקדש מעט". ולהעיר

(* ס"ג בהשיחה [סה"ש תנש"א ח"ב ע' 636 ואילך].

"כספם וזהבם אתם"²⁹, העבודה דאהבת ה' ויראת ה'³⁰, שזה כולל את כל מצוות עשה וכל מצוות לא תעשה³¹.

ד. הלימוד מכל זה:

בעמדנו בזמן ומקום זכאי – בחודש השלישי, ובית משולש, בית תורה תפלה ומעשים טובים (ה"חוט המשולש" דתורה, עבודה וגמילות חסדים), ושם גופא, ביום דכ"ח סיון – כשעומד בגלוי הכח של כל חודש השלישי (ג' פעמים ג' פעמים ג'), שענינו: המשכת גילוי אלקות למטה באופן של קיימא –

מקבל כל יהודי תוספת כח וחיוזוק לקיים השליחות דדורנו זה – שעליו ישנו השליחות והאימרה של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שצריכים לעמוד "הכן כולכם"³² לקראת קבלת הגאולה האמיתית והשלימה, ובראשם – משיח צדקנו, דוד מלך ישראל.

ולהיות שזוהי השליחות דדורנו זה – החידוש של ה"תלמיד ותיק" שבדורנו (אשר כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש ניתן למשה מסיני) – מובן, שאפילו כאשר ילד קטן בימינו אלה אומר שהוא מאמין ומבקש שיבוא המשיח – ה"ז חידוש אמיתי בתורה, עד שזה נעשה חלק מן ה"חידוש תורה" ש"מאתי תצא"³³, מהקב"ה עצמו, שכן הקב"ה מסכים למילים והבקשות של בני"י – "נער ישראל ואוהבהו"³⁴, והקב"ה מגלה אהבתו בפשטות ממש, באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, וביחד עם זה – בגלוי למטה מטה, בעולם הזה התחתון שאין תחתון למטה ממנו.

ובפרט שיש לכך סיוע מכל עניני העולם –

(29) ישע'י ט, ס.

(30) ראה תו"א ר"פ וישיב.

(31) ראה תניא פ"ד.

(32) אגרות קודש אדמו"ר מהור"י צ"ח ד' ע' רעט.

(33) ישע'י נא, ד. ויק"ר פי"ג ג.

(34) הושע יא, א.

דאף-על-פי שמקומו בארץ הקודש, בירושלים עיר הקודש, על הר הקודש – הרי כיון שזה נפעל על-ידי "מעשינו ועבודתנו כל זמן משך הגלות"²⁵, ובפרט בסיום של זמן הגלות ע"י העבודה ד"פוצו מעינותיך חוצה" – יש כבר במקום זה, ודוקא במקום הזה, ההכנה בשלימותה לה"מקדש אד' כוננו ידך", עד שתיכף ומיד נעשה במקום זה הגילוי של "מקדש אד' כוננו ידך" – שאת זה יכול כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו לתבוע להביא לפועל, שלכל לראש נעשה הגילוי ד"מקדש אד' כוננו ידך" במקום זה ("שבע מאות ושבעים") שבו הוא חי ופעל עבודתו במשך עשר שנים האחרונות שלו, הסך-הכל דכל עבודתו (כנ"ל).

ודוקא על-ידי סיום העבודה בחצי כדור התחתון – "מעלין" ומגלין את כל הבנין של "מקדש אד' כוננו ידך", כולל גם הגג של הבנין, אשר "מלך המשיח . . . עומד על גג בית המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם"²⁶ – כל זה "מתעלה" (נפעל) על-ידי העבודה (הגבהה) של התחתון ביותר.

ותיכף ומיד ממש – "ארו עם ענני שמיא"²⁷ – כל בני-ישראל "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"²⁸, נמצאים בארצנו הקדושה, ביחד עם בית המקדש השלישי שישנו כאן, ולוקחים את כל זה ביחד עם

מ"התמים" (חוברת ב' ע' קכו [ק], ב) דברי אחד מזקני חסידי האמיל בימי הצ"צ: מיום שנחרב ביהמ"ק וקד"ק עד אשר ירחם השי"ת וישלח לנו גואל צדק . . . ויבנה לנו את ירושלים וביהמ"ק עם הקד"ק, הנה ליובאוויטש הוא ירושלים שלנו, והבית הכנסת אשר כ"ק אדמו"ר מתפלל בו הוא ביהמ"ק שלנו וכו'.

(25) תניא רפ"ז.

(26) ילקוט שמעוני ישע'י רמז תצט.

(27) דניאל ז, יג. סנהדרין צח, א.

(28) בא יו"ד, ט.

היו עוברים את כל הנסיונות בא"י, אבל ללא הקבלת-עול – אכן לא הי' בידם לעמוד בנסיונות, כיון שרק כאשר הולכים בקבלת עול מובטחים לעמוד בכל הענינים.

ה. ע"פ הנ"ל אפשר לבאר גם מה שעל הפסוק "עלה נעלה וירשנו אותה"³³, מביא רש"י את הגמרא³⁴, שכלב אמר "אפילו בשמים, והוא אומר עשו סולמות ועלו שם, נצליח בכל דבריו".

ומקשה המהר"ל מפראג³⁵: מדוע הגמרא היתה צריכה להביא כזו דוגמא שלא שייכת ע"פ טבע, הרי זהו דבר הנמנע³⁶?

ויש להוסיף על קושייתו שגם ע"פ תורה זה נמנע, שלכן כאשר אחד אומר הרי את מקודשת לי על-מנת שתעלי לרקייע – הרי זה כלום והתנאי בטל (ומקודשת מיד)³⁷ משום שהוא דבר הנמנע, וא"כ מדוע הגמרא תופסת כזו מין מציאות? והמהר"ל מיישב זאת ע"פ דרכו.

אמנם ע"פ המבואר בחסידות אפשר לתרץ זאת, שבהביאו דוגמא כזאת רצה כלב לומר: אימתי בטוחים שיעמדו בכל הנסיונות, דוקא כאשר לא הולכים ע"פ השכל אלא רק בקבלת עול, שאפילו אם יאמרו דבר שהוא היפך השכל עד לתעלו לרקייע³⁸, ג"כ יעשו זאת, כי רק ע"י סומוכים על הקב"ה – והרי מצד הקב"ה יתכן דבר הנמנע, כיון שהוא נמנע הנמנעות, וכידוע השיטות בזה³⁹ האם שייך למעלה נמנעות, וחסידות מסיקה שלמעלה הוא נמנע הנמנעות – דוקא באופן כזה אפשר להצליח⁴⁰.

ו. ההוראה מכל הנ"ל:

לכאורה יהודי יכול לטעון, היות וכל ימיו הוא מתנהג ע"פ שולחן-ערוך, עד ששכלו נהי' שכל ע"פ תורה, ואפילו רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו הם ע"פ תורה – מדוע שלא יוכל לערב את שכלו כאשר בא לקיים את רצון העליון, הרי שכלו הוא שכל דקדושה?

ע"כ ישנה ההוראה מהמרגלים: אע"פ שהם היו נשיאים, קרואי מועד אנשי שם⁴, וטענתם היתה ע"פ תורה כנ"ל, אעפ"כ, כיון שערבו את שכלם הם (אפי' דקדושה), יצא מזה אח"כ חטא המרגלים! מכיון שכאשר שומעים ממש רבינו – אשר שכינה מדברת מתוך גרונו⁴¹ – שכך צריכים לעשות, יש לעזוב את כל החשבונות, ולציית לפקודת משה.

טוען היהודי, שקבלת עול היא רק ראשית העבודה וכו'⁴², כשאוחזים בתחלת העבודה

(33) פרשתנו יג, ל.

(34) סוטה לה, א.

(35) גור ארי' פרשתנו שם.

(36) מלשון רש"י "עשו סולמות ועלו שם" מוכח, שכוונתו היא – עלי' בשמים כפשוטו. ובפרט שהרי עד"ז ממש הוא בפרש"י נח (יא, א). [שוה"ג להערה 30 בלקו"ש שבתחלת השיחה].

(37) רמב"ם הל' אישות פ"ו ה"ז (מגיטין פד, א).

(38) שזוהו ענין שאינו בגדר מציאות העולם כלל [ע"פ לקו"ש שם ס"ע 89 ופנים הערה הנ"ל].

(39) ראה שו"ת הרשב"א סתי"ח. ס' החקירה לאדמו"ר

הצ"צ ע' 68. סה"מ מלוקט ח"א ע' ס.

(40) וי"ל, שמה שהוזקק כלב לזה הוא – כי מכיון שראה טענת המרגלים היא (לא רק מצד שטויעם הם ודעתם שא"א להכנס לא"י, כ"א גם) לפי שרוצים כן (וכדמוכח ממה שהשתמשו בדבר שקר בטענתם – ראה רש"י לעיל פסוק כז) הרי אפשר שימציאו עוד טענות כאלו שלא יהי' לו מה להשיב עליהם מראיות ע"פ שכל. ולכן אמר "עלה נעלה אפילו בשמים" – אף שאין לזה שום מקום בשכל [מהערה 30 בלקו"ש שם].

(41) ראה זח"א רסז, ג. זח"ב קטו, ב. זח"ג ריט, א. רלב, א.

(42) תניא רפמ"א.

וטענתם היתה שזו "ארץ אוכלת יושבי"²³, וכמדובר פעם הפירוש בזה²⁴: כשם שמאכל נהי' דם ובשר כבשרו (של האוכל), עד"ז ארץ ישראל "אוכלת יושבי" – שיושבי' הופכים להיות בדיק כמו הארץ, ולא רק הרגל אלא גם הראש והשכל שלו נעשים "ארץ", עד שמפסיק להיות בן-אדם ("אויס מענטש") ואינו רואה כלל את השמים.

ובהיותם נשיאי ישראל דאגו עבור כל בני ישראל; על עצמם חשבו שמסתמא יוכלו לעמוד בנסיון, ואפי' אם לא – הרי מוותרים הם על התומ"צ שלהם כדי לפעול את הרצון העליון. אך כאן דובר אודות כל בני ישראל, ועל-כן טענו שאינם יכולים לקחת על עצמם אחריות על כל בני ישראל, שלא זו בלבד שלא תהי' להם ירידה אלא שתהי' עוד עלי'.

ג. עפ"ז יובן מה שאמרו המרגלים "כי חזק הוא ממנו"²⁵, וכפי שרש"י מביא (מגמרא²⁶) שאמרו שהוא חזק כלפי מעלה, כביכול. דלכאורה כיצד יכלו לומר זאת, הרי "כשרים היו" וצדיקים היו?

והביאור הוא: שהם התכוונו ל"מעלה" הקיים בכל יהודי, היינו, הנפש האלקית "חלק אלקה ממעל ממש"²⁷, וזו היתה כוונתם, שכאשר יבואו לארץ ישראל ויתעסקו בעניינים גשמיים, אזי הנפש הבהמית תהי' "חזק הוא ממנו" – מהנפש האלקית.

וזה הי' חוט השערה שהמרגלים סטו בו, החל מהטענה דקדושה, ועד שהשתלשל מזה החטא בפועל.

ד. עפ"ז יובן מה שרש"י אומר²⁸: "להקיש הליכתן לביאתן, מה ביאתן בעצה רעה אף הליכתן בעצה רעה", דלכאורה הרי אומר ש"כשרים היו" וכו', וכיצד יתכן שהליכתן בעצה רעה?

אלא כנ"ל שטענתם היתה טענה דקדושה, הם הלכו מתוך החלטה לבדוק ולשער האם בני ישראל יעמדו בנסיונות או לא, שהרי אומרים הלואי ביאתך כצאתך²⁹; לכן אפשר לומר ש"כשרים היו" ואעפ"כ "הליכתן בעצה רעה", היות וכאשר הקב"ה מצוה לעשות משהו לא צריכים לערב את השכל העצמי ("דעם אייגענעם שכל") כדי לשער האם אפשר לעשות זאת או לא, הם היו צריכים רק לענות למשה רבינו על השאלות ששאלם, ולא להעלות השערות האם יוכלו להכנס לארץ ישראל.

ובגלל שערבו את שכלם ושיערו, לכן לאחר מעשה המרגלים אמר הקב"ה שלא יכנסו בפועל לארץ ישראל, וכאשר ניסו בכל-זאת ללכת אזי "ויכום ויכתום וגו"³⁰.

עפ"ז יובן גם מה שלמרות כל ההפלות של דור המדבר המסופר במס' ב"ב³¹, והיו דור דעה³² וכו', הם לא יכלו להכנס לארץ ישראל, כי עי"ז שערבו את שכלם כדי להעריך את עצמם ופחדו להכנס לארץ ישראל מאחר ולא ידעו האם יוכלו לפעול את הרצון העליון, בגלל זה לבד לא יכלו להכנס לא"י, כי: אם היו הולכים בקבלת עול, בלי לערב את שכלם,

(23) פרשתנו יג, לב.

(24) ראה לקו"ש חכ"ח ע' 91.

(25) שלח שם לא.

(26) סוטה לה, א.

(27) תניא רפ"ב.

(28) פרשתנו שם, כו.

(29) ראה ב"מ קז, סע"א: יציאתך .. כביאתך כו'.

(30) פרשתנו יד, מה.

(31) עג, ב – ראה לקו"ש ח"ג (ע' 50) וחכ"ג (ע' 122)

בהערה. ועוד.

(32) ראה ויק"ר פ"ט, א. במדב"ר פ"ט, ג. וש"נ.

"ברבים היו עמדי" – כך שכל עניני העולם מסייעים ומוליכים למטרה אחת ויחידה: הגאולה האמיתית והשלימה.

[התפללו תפלת ערבית, ולאחר התפלה המש"ך³⁵ כ"ק אדמו"ר שליט"א:]

ה. נוסף לכך שכ"ח סיון הוא המשך לכ"ז (זך) סיון, שהכוונה בזה בעיקר בנוגע לעבודתו של היהודי בעולם (עד לחצי כדור התחתון), הרי זה גם הכנה והקדמה להיום שלאחריו – כ"ט סיון, ערב ראש חודש (תמוז), שבו מדובר בעיקר אודות ההתאחדות של יהודי עם הקב"ה (שבא בכח מהעבודה בכ"ח סיון).

והענין בזה: בערב ראש חודש אור הלבנה הוא בהעלם לגמרי כהכנה לקראת מולד החודש בראש חודש. ובלשון הכתוב³⁶: על-ידי "יפקד מושבך" (העלם הלבנה) בערב ראש חודש ("מחר חודש"), נפעל ה"ונפקדת" (מולד הלבנה בראש חודש), יחוד שמשא וסיהרא³⁷.

ובעבודת השם דבני – שדומין ללבנה ומונין ללבנה³⁸: בערב ראש חודש נפעלת שלימות בעבודת היהודי, כאשר הוא עומד בתכלית הביטול (בדומה ללבנה שמצוי' אז בהעלם), וזה מביא תיכף את העלי' של הנשמה ("ונפקדת") – היחוד וזיווג דכנסת ישראל (מלכות, סיהרא) והקב"ה (ז"א,

(35) לאחר התפלה הכריז הגבאי שי' שכעת תהי' הפסקה ואח"כ יחלק כ"ק אדמו"ר שליט"א את הקונטרס והשטרות לצדקה. וכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר (בחיון): במקום לעשות הפסקה, נעשה עכשיו המשך (עד שיגיעו הקונטרסים). וראה לקמן בהשיחה. המו"ל.

(36) שמואל-א, כ, יח.

(37) ראה דרושי מחר חודש – סה"מ תקס"ז ע' מח ואילך. אוה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך. ועוד.

(38) סוכה כט, א. ב"ד פ"ו, ג. זח"א רלו, ב.

(שמש), וכך גם היחוד של כל יהודי בתור יחיד ("ואתם תלוטו לאחד אחד"³⁹) עם עצמות ומהות – כך שהם נעשים מציאות אחת ממש, באחדות אמיתית – "והיו לבשר אחד"⁴⁰, עד לאופן של יחיד⁴¹, עד – למעלה אף מיחיד.

שאי הרי בודאי לא שייך ענין של הפסק ח"ו⁴², שכן אדרבה: ישנו דוקא רק ענין של התאחדות, והתאחדות בתכלית השלימות.

ונוסף על ענין ההתאחדות (בין בני" עם הקב"ה) ב"והיו לבשר אחד" – ישנו ענין נוסף ב"והיו לבשר אחד": התוצאות שיוצאים מזה – שנולדים "תולדות" – "תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים"⁴³,

עד למעשים טובים (שאינם דבר נפרד מן "והיו לבשר אחד", אלא מעשים טובים) שעל-ידם נעשה יהודי (בגופו ונשמתו) "שותף להקב"ה" (באופן של התאחדות) בכל עניניו של הקב"ה, כולל ועיקר – בהבאת הגאולה האמיתית והשלימה, אשר, כדי שהקב"ה יפעל זאת בשלימות הוא זקוק (כביכול) להשתתפותו של כל יהודי, ודוקא בתור נשמה בגוף, שע"י "מעשינו ועבודתינו" באה הגאולה, וצריך להגיע כביכול לכך שכל יהודי יסכים לזה, ויתירה מזו – שהוא ירצה ויכריז, שלא רק ש"הגיע זמן גאולתכם"⁴⁴, אלא שישנה כבר הגאולה בפשטות, כמדובר לעיל (סו"ס ב) שגאולה היא מלשון גילוי – הגילוי דאלופו של עולם ב"גולה" (שנפעל ע"י עבודת היהודי בגלות).

(39) ישע"י כז, יב.

(40) בראשית ב, כד.

(41) ראה תו"א וז"א נח, ב ואילך. ובכ"מ.

(42) ראה לעיל הערה 17.

(43) פרש"י ר"פ נח.

(44) ראה לעיל ס"ב.

טעותם של המרגלים

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"*

א. בפרשתנו מדובר אודות המרגלים, וכמדובר כמה פעמים¹ התמיהה שבה: משה הי' רועה ישראל, וא"כ הרי הכיר את מצבו של כל אחד מבני ישראל, וכמובא במדרש² עה"פ "ומשה הי' רועה את צאן יתרו"³, שהוא לא הסתפק בהשגחה כללית על מזונם של הצאן, אלא דאג שהזקנה תקבל את המזון המתאים לה והצעירה את מזונה וכו', והתמסר ("זיך אריינגעלייגט") לדעת את טבעו של כל כבש.

ואם כך הי' הדבר אצל צאן יתרו וקודם מ"ת, עאכו"כ אצל בני ישראל לאחרי מ"ת, שבודאי משה חדר בהם וידע את תכונות הנפש של כל יהודי.

ועאכו"כ לאחרי שמשה לקח את בני ישראל "על אחריותו" למדבר, ששם היו "נחש שרף ועקרב"⁴ בגשמיות וברוחניות, שזוהי קליפה איומה ונוראה ("א מורא'דיקע"), ובאם לקחם על אחריותו בודאי הכיר את כל אחד.

ובפרט שמתחלת הולדו הי' רועה (בתכונותיו)⁵, וא"כ הרי זה גם מצד הטבע וגם מצד העבודה, וא"כ בודאי הכיר את כל בני ישראל.

עאכו"כ שידע את מצבם של הנשיאים, אשר היו קרואי מועד אנשי שם⁶, ועשרות אלפים מבני ישראל היו כפופים למרותם, ובודאי שמשה הכירם - ואם-כן כשבחרם לשליחות זו היו ראויים לכך, וכיצד קרה שנכשלו?

ובפרט כשמדובר על הכניסה לארץ ישראל, שאלמלא זכו הי' כבר ה"תבאמו ותטעמו"⁷, שהכניסה לא"י היתה אז באופן ד"תטעמו", גאולה שאין אחרי' גלות (אלא שהמאורעות שלאחרי-זה גרמו שלא כך יהי') - אזי כאשר מדובר אודות ענין כה נעלה, בודאי שמשה דקדק.

והשאלה מתחזקת: הקב"ה אמר למשה "שלח לך - לדעתך"⁸, שכל השליחות היא על אחריותו של משה, והרי אפי' אדם פשוט כאשר שומע מהקב"ה שזה על האחריות שלו - יזדעזע וידקדק שהכל יהי' כדבעי, וכל-שכן כשמדובר אודות משה, רועה ישראל, בודאי

(* חלקים משיחה זו הוגהו ע"י כ"ק אד"ש מה"מ ונדפסו בלקו"ש ח"ח ע' 82 ואילך.

מכיון שבלקו"ש שם הובאו רק חלקים קטנים וקצרים מההנחה, על-כן הבאנו בזאת את השיחה המלאה כפי שנדפסה ב"שיחות קודש" תשכ"ו ע' 481 ואילך - הנחה פרטית, בלתי מוגה - ובשולי-הגליון הבאנו מס' הערות או קטעים מלקו"ש שם, ובסופם צויין מהיכן נלקטו. המו"ל.

(1) ראה לקו"ש חכ"ג ע' 92 ואילך. חל"ג ע' 78 ואילך.
(2) ראה שמו"ר פ"ב, ב תיאור הבא בנוגע לדוד (ובנוגע

למשה - פרט אחר). וראה סה"מ תשי"א (כ"ק אדמו"ד מוהרי"צ) ע' 183, שמקשר זה גם למשה.

(3) שמות ג, א.
(4) עקב ת, טו.
(5) ראה שמו"ר שם, ד.

(6) כ"ה בהנחה. ובפרשתנו יג, ג: כולם אנשים ראשי בני ישראל המה. ובפרש"י: אותה שעה כשרים היו. וראה הנסמן בהערה 8.

(7) בשלח טו, יז.
(8) רש"י ריש פרשתנו.

שהוצרך לדקדק.

ויתירה מזו: הרי מדתו של משה היא מדת האמת⁹, ואמיתית ענין האמת הוא שכל פרט ונקודה הם אמת בלי שום ספק וספק ספיקא, ואפי' לא מאה ספקות, ואם-כן בודאי משה דקדק שזה יהי' כדבעי, וכיצד יצא מזה אח"כ חטא?

ובאותיות פשוטות: רש"י אומר על המרגלים ש"באותה שעה כשרים היו"¹⁰ וצדיקים היו¹¹, וכיצד קרה שחטאו?

ב. לכן מוכרחים לומר שטענתם של המרגלים היתה טענה דקדושה, אלא שבערך למשה שהי' נעלה מהם, היא סתתה ("אזועקעקערט") כחוט השערה, ומזה נשתלשל חטא המרגלים בפועל.

וכמבואר בלקו"ת¹², שטענת המרגלים היתה שהם חפצים בתורה ומצוות במחשבה או בדיבור בלבד, אבל לא במעשה, כי כאשר יורדים למעשה, עלול לבוא מזה ההיפך.

וביתר ביאור: כאשר נכנסו המרגלים לארץ ישראל, וראו שהיא "ארץ זבת חלב ודבש"¹³ וישנם בה פירות שמנים כפשוטו, "וזה פרי"¹⁴, הבינו שבשביל זה יהיו זקוקים קודם לל"ט מלאכות - החורש והזורע וכו', עובדין דחול, ויתכן שע"ז ישקיעו עצמם לגמרי בענינים אלו, ובפרט שישנו פס"ד בתורה "אל תאמין בעצמך"¹⁵ - לכן טענו המרגלים שאין ביכלתם לשאת אחריות כה כבדה ("געוואלדיקע אחריות") של הכנסת עשרות אלפי יהודים לארץ ישראל כאשר ישנה סכנה שכזו! ועוד רוצים לא רק שזה לא יפעל שום ירידה, אלא אדרבה, שתהי' עלי'.

ולכן טענו שצריכים ויותר טוב להשאר במדבר, מקום שלא שייכים שם כלל לעניני העולם, הלחם הוא ה"מן", "לחם מן השמים"¹⁶ שאין בו פסולת¹⁷ הן בגשמיות והן ברוחניות, מים יש מבארה של מרים¹⁸, הבגדים נקיים ע"י ענני הכבוד¹⁹ והענן הרג את הנחשים והעקרבים²⁰, במילא יכלו ללמוד תורה עם משה רבינו במנוחה, ומדוע שילכו לארץ ישראל ויתעסקו בענינים גשמיים כאשר אפשר ללמוד תורה מתוך מנוחה במדבר.

והנה, טענת המרגלים היתה טענה דקדושה ע"פ תורה, שהרי אפי' בפיקוח נפש בגשמיות נוגע ספק וספק ספיקא, עאכו"כ כאשר מדובר בפיקוח נפש בגשמיות וברוחניות גם יחד.

הם אמנם ידעו שמשה ואהרן יכלו ללכת לארץ ישראל ולעמוד בניסיון, אבל בנוגע לכל בני ישראל - מי יודע האם הם יוכלו לעמוד בניסיון, הרי "הרבה עשו כרשב"י ולא עלתה בידן"²¹, ו"תורה על הרוב תדבר"²², ואצל רוב בני ישראל צריך להיות "הנהג בהם מנהג דרך ארץ"²¹, ויתכן שיכשלו.

(9) תהלים פה, יא. שמו"ר פ"ה, י. וראה סנהדרין קיא, סע"א.
(10) נסמן בהערה 4. וראה גם פרש"י דברים א, כג ד"ה ומקח.
(11) במדב"ר פט"ז, ה. וראה גם זח"ג קנח, סע"א.
(12) פרשתנו לו, ג.
(13) שמות ג, ח. וראה גם פרשתנו יג, כז.
(14) פרשתנו שם.
(15) אבות פ"ב מ"ד.
(16) בשלח טז, ד.
(17) ראה פרש"י חקת כא, ה.
(18) פרש"י שם כ, ב.
(19) פרש"י עקב ת, ד.
(20) פרש"י בהעלותך י, לד.
(21) ברכות לה, ב.
(22) ראה מו"ר ח"ג פל"ד.